

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№3(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 818 sahifa,
2-mart, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Woosyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'zbek oilalarida ona-bola munosabatlari va ularning oilaviy emotsional muhitni shakllantirishdagi ahamiyati.....	18
<i>Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna</i>	
O'quvchi yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish – ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	22
<i>Mirzayeva Faroxat Odiljonovna</i>	
Raqamli muhit ta'sirida bolalar psixikasidagi transformatsiya jarayonlari.....	30
<i>Abdullayeva Sh. H.</i>	
Turli yosh davrlaridagi shaxslarda o'zini o'zi faollashtirish xususiyatlarining tafovutlanishi	33
<i>Qurbonboyev Azimbek Nazirboy o'g'li</i>	
Bolalarni maktab ta'limiga intellektual tayyorlash va vitagen tajribasini rivojlantirishga metodik yondashuvlar.....	37
<i>Abdullayeva Feruza Shavkatovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni steam asosida o'qitishning interfaol metodlari	42
<i>Aliqarshiyeva Durdona Sharofiddin qizi</i>	
O'simliklar guruhlari mavzusini o'quvchilarga tushuntirishda interfaol metod va vositalardan foydalanishning samaradorligi.....	49
<i>Dehqonboyev Muhammad To'liqin o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi shaxsda ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni rivojlantirishning pedagogik shartlari	55
<i>Jo'rayev Avazbek Umar o'g'li</i>	
Matematika o'qitish jarayonida o'quvchilarning mantiqiy kompetentligini shakllantirish	59
<i>Kalandarova Maxliyo Aslonovna</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik madaniyatini rivojlantirishda raqamli ta'lim imkoniyatlaridan samarali foydalanish.....	63
<i>Kamalova Dilrom Olimjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limni rivojlantirish – kelajak avlod kamolotiga qaratilgan strategik islohot.....	68
<i>Kamolova Gavhar Akbarovna</i>	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	71
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatrovna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi</i>	
Insult bilan xastalangan bemorlarda nutq buzilishlari korreksiyasiga yondashuvlar	74
<i>Maxkamova Laylo Majidovna</i>	
Milliy ta'lim tizimini yangilash va rivojlantirishning strategik modeli	77
<i>Mengliqulova Maftuna Abdullayevna</i>	
Yangi O'zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik va uning shaxs psixikasiga deterministik ta'siri	82
<i>Nishonova Oydinoy Mashrabjon qizi</i>	
Talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishda o'qituvchining fasilitatorlik roli	86
<i>Sariyeva E'tibor Matchanboyevna, Urazbayeva Sabohat Ortiqbayevna, Yuldasheva Gavxaroy O'rinboy qizi</i>	
Raqamli ta'lim platformalaridan foydalanishning bugungi holati: muammo va imkoniyatlari	90
<i>Suyarov Xurshid Baxriddinovich</i>	
Tarbiya darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish metodikasi.....	95
<i>Toshpo'latova Guldona Tulqin qizi</i>	
Kreativ yondashuvni shakllantirishda o'qituvchining innovatsion faoliyatini shakllantirish metodikasi	98
<i>Usarova Marg'uba Nazar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ nutq malakasini rivojlantirishning metodologik asoslari.....	102
<i>Vaisova Yodgora Sardorbek qizi</i>	
Destruktiv oilalarda shaxslararo munosabat psixologiyasi	106
<i>Sharafutdinova Xadichaxon Gulyamutdinovna</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining axborot kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	110
<i>Xalilayev Batirjon Taxirovich</i>	
O'quvchilarning individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash mezonlarining pedagogik va raqamli diagnostik asoslari	114
<i>Xalknazarova Aysuliw Maxsetbaevna</i>	
Klinik integratsiya asosida farmakologiya fanini o'qitish modelini ishlab chiqish	118
<i>Xasanboyeva Nafisaxon Abdullojonovna</i>	
Yurak glikozidlaridan zaharlanishni oldini olishni o'qitishning metodik-pedagogik asoslari	121
<i>Xoliqova Oyistaxon Yuldashevna</i>	
Oliy ta'lim tizimida raqamli transformatsiya sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning universal va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	125
<i>Xurramov Anvar Jumanazarovich</i>	
Studying the Role of Magic Numbers and Nucleon Shells in Nuclear Structure	129
<i>Yakubova Shoxidaxon Qodirovna, Dehqonova Ohista Qosimjonovna</i>	
Методика адаптивного физического воспитания молодежи с интеллектуальными нарушениями посредством специализированных гимнастических упражнений	133
<i>Аслонова Гуллола Акрам кизи</i>	
Понятие эмоционально-оценочной лексики	137
<i>Каримбаев Ниятбай Шарипович, Усенова Гульзира Женгисбай кызы</i>	
Изучение русского языка с использованием цифровых платформ: потребности, проблемы и решения	140
<i>Умарова Дильфуза Маматкуловна</i>	
Инклюзивное образование в Республике Узбекистан: сравнение с мировым опытом	144
<i>Пирманова Бахора Эшмухаммадовна</i>	
Inklyuziv ta'lim jarayonida empatiya va rahm-shafqatning pedagogik ahamiyati	148
<i>Olimova Sarvara Sobitxon qizi</i>	
Bo'lajak defektologlarni oila bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	152
<i>M. B. Muxtorova</i>	
Maktabgacha yoshdagi eshitishida nuqsoni bor bolalarni talaffuzga o'rgatish metodlari	156
<i>Bo'ronova Suksoraxon Behzodjon qizi</i>	
The Role of Identity, Motivation, and Investment in Teaching English at School (Experimental Study)	160
<i>Shahobova Sitara Baxromovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda umummadaniy kompetentlikni rivojlantirish jarayonining zamonaviy ta'lim paradigmasiga mos pedagogik modeli	166
<i>Olimova Dilrabo Nurali qizi</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida tikuvchilik va dizayn ta'limida innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida talabalar kasbiy kompetentligini rivojlantirish muammolari va istiqbollari	169
<i>Umarova Fotima Abduraximovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini zamonaviy darsliklardan samarali foydalanishga o'rgatishning interaktiv metodlari	172
<i>Kosimova Gullola Mullajonovna</i>	
Iqtisodiy ixtisoslik talabalari kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish: rus tili fanini o'qitishda	176
<i>Nuraliyeva Maftuna G'ulomovna</i>	
Raqamli texnologiyalar asosida bo'lajak o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini rivojlantirish bosqichlari	182
<i>Xidirova Nodira Abduganiyevna</i>	
Maktabgacha ta'limda ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda pedagogning kompetensiyasi	185
<i>Eshmuratova Gauxar Maxsudovna</i>	
Frazeologik birliklar identifikatsiyasi	188
<i>Omadjon Azamov Burxonovich</i>	

O'smirlilik davrida empatiya rivojlanishiga ijtimoiy tarmoqlar va virtual muloqotning ta'siri	192
Qodirova Zebuniso Malikovna	
Pedagogical Mechanisms for Enhancing the Competitiveness of Higher Education Services in the Context of Socio-Economic Globalization	197
Babayeva Lola Ibragimovna	
Integrativ yondashuv asosida talaba qizlarda jismoniy madaniyatni rivojlantirishning pedagogik tizimini takomillashtirishning dolzarbligi	202
M. X. To'xtamisheva	
Murakkab nuqsonli bolalarni umumta'lim maktablariga tayyorlash jarayonida logopedning kommunikativ malakasini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari.....	207
Abdubokiyeva Adiba Baxodir qizi	
Oliy ta'limda mustaqil ta'lim mazmunini kognitiv kompetensiyalarga yo'naltirib tashkil etish	211
Adashova Guljaxon Muxammadjonovna	
STEAM yondashuvi asosida tayyorlov guruh bolalarining bilish faoliyatini faollashtirishning samarali yo'llari	215
G. B. Maxmudova	
Bo'lajak oligofreno-pedagoglarning kompetentlik faoliyatini tashkil etishning psixologik-pedagogik shart-sharoitlari	219
Jumaboyev Nurillo Xayrullo o'g'li	
Sun'iy intellekt asosida ta'lim sifatini monitoring qilish mexanizmlarini takomillashtirish	223
Jumanazarova G. U.	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda duduqlanishni o'yin asosida bartaraf etish texnologiyalari	227
Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Mamatqulova Sarbarxon Axmadjon qizi	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	230
Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi	
Sharq va G'arb mutafakkirlari merosida shaxs tarbiyasi masalalari	233
Mirabzalova Zaxro Shuhrat qizi	
Oliy ta'limda talabalarning o'z-o'zini personallashtirishini tashkil qilish	238
Shamsiddinova Adiba Muzaffar qizi	
Формирование интеллектуальных умений детей старшего дошкольного возраста в условиях цифровой образовательной среды	242
Скрыльников Юрий Степанович	
Динамика становления профессионально значимых личностных качеств будущих педагогов.....	246
Тиллашайхова Хосият Азаматовна	
Hamid Olimjon ijodining shakllanishidagi manbalar va ijodiy omillar	250
U. A. Jumanazarov	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilari moslashuvining psixologik yondashuvi	254
G. R. Ibragimova, Abdulkarimova Dilfuza	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	258
Qurvanboyeva Diyora Muzaffar qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarda sotsial intellekt va shaxslilik kamolotning o'zaro bog'liqligi	262
Avlayev Orif Umirovich	
AR texnologiyasi asosida kompyuter arxitekturasini o'qitishni takomillashtirishning pedagogik asoslari	267
Saidkarimxonova Dilnozaxon Saidazizxon qizi	
Sun'iy intellektning ixtisoslashgan ta'lim muassasalari bitiruvchilarini tayyorlash sifatini oshirishdagi o'rni	273
Ubbiyev Alisher Tairovich	
Inklyuziv ta'lim bo'yicha respublikada olib borilayotgan faoliyat	277
Sattorova Mohira Aminqulovna	
Tasviriy faoliyat jarayonida maktabgacha tayyorlov guruh bolalarida emotsional intellektni shakllantirish .	281
Namzabayeva Lola Zakirovna, Malikova Umida Nurliboy qizi	
Sport maktablarida 12–14 yoshli gandbolchilarda to'pni ilish va uzatish texnikasini takomillashtirish metodikasini ishlab chiqish	285
Ismatullayeva Fotima Rustam qizi	

Методология изучения этнопсихологических аспектов понимания долга перед родителями: цели, задачи и гипотезы исследования	289
Эргашев П. С., Азимова Х. А.	
Uzluksiz ta'lim tizimida metakompetensiyalarni rivojlantirish strategiyalari va ularning tasnifi	292
Xurramov Anvar Jumanazarovich	
Fundirlash konsepsiyasi – kelajak pedagoglarining asosiy poydevori	296
G'oyimov Umar Eshmurodovich	
Pedagogik oliy ta'lim muassasalarida qo'llanilayotgan metodik ta'minotning hozirgi holati: tahliliy o'rganish	301
Xujamkulova Nafisa Ruzikulovna	
Pedagogik metod: intellekt xaritalar yordamida lazerlarning amaliyotda qo'llanilish sohalarini vizuallashtirish	307
Olimjonova Nigina Sobirjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti guruhlarida rivojlanish markazlarini tashkil etish	312
G. R. Ibragimova, Normamatova Rayhona Alisher qizi	
Pedagogik o'yinlar va interaktiv faoliyatlarning ta'lim jarayonidagi o'rni	317
Qodirova Sevara Shuxratovna	
Shaxs psixikasi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	325
Boboyeva Maxsuda Ataxonovna, Rajapboyeva Ozoda Shuxrat qizi, Karimova Malohat O'rinboy qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning sifat samaradorligi	329
Hasanova Dilnora Rustam qizi, Ehnazarov Jo'raqul	
Integratsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirishning metodik tizimi	333
Boynazarova Munajat	
O'yin faoliyati orqali kasbga yo'naltirish mexanizmlari	337
Allaberdiyeva Kumri Xamrayevna, Toshmurodova Marjona	
Модель методического сопровождения педагогов доо в развитии математической грамотности и логического мышления старших дошкольников на основе игровых технологий	340
Гаухар Джанпеисова	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining baholash malakasini rivojlantirish muammolari va imkoniyatlari	347
Majidova Hilola Eshquvat qizi	
Формирование коммуникативной компетенции студентов на занятиях узбекского и иностранных языков: интегративный подход	351
Турланова Сауле Дадажановна	
Ta'lim jarayonida digital storytelling metodidan foydalanish orqali o'quvchilarning ijodiy yozuv kompetensiyasini shakllantirish	357
Maxsetova Zuxra Torebayevna	
Futbol mashg'ulotlarida kreativ yondashuvlarni qo'llash amaliyoti	361
Karimov Odiljon Baxadirovich	
Oliy ta'limda talabalarining kreativligini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari (amaliy matematika yo'nalishi misolida)	364
Samatova Munira Dilshod qizi	
Подготовка к школе как условие развития коммуникативных умений у детей дошкольного возраста с тяжёлыми нарушениями речи	368
Ахмедова З. М., Абдурахмонова М. А.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini rivojlantiruvchi ta'limni amalga oshirishga talaba motivatsiyaviy-qadriyatli munosabatlari tizimi shakllanganligi darajalari va ularning sifatiy tavsifi	373
Ergasheva Matluba Burxonovna	
Ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari orqali bolalarda estetik didni shakllantirish metodlari	378
Kamchiyev Salimberdi Xudayberdiyevich	

Interaktiv ta'lim platformalari asosida informatika va axborot texnologiyalari faniga oid kompetensiyalarni rivojlantirish samaradorligi.....	382
Karimov Feruz Raimovich	
Koxlear implantli bolalar og'zaki nutqini shakllantirishda qo'llaniladigan zamonaviy usullar	386
Mamasiddikova Maftuna Akbarjon qizi	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining media savodxonligini oshirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	389
Masharibova Lobar Rayimberganovna	
Duduqlanuvchi bolalarda verbal muloqot ko'nikmalarini o'yin texnologiyalari asosida rivojlantirish.....	393
Mirtoyeva Shohruza Ibjohimjon qizi	
Maktab voleybol sport to'garaklari mashg'ulotlarida harakatli o'yinlardan foydalanish	396
Ortug'mat Jumanov, Zarina Abdusattarova	
Talabalar mustaqil ta'limini samarali tashkil etish omillari va mexanizmlari.....	400
Raxmatova Nargiza Dolibayevna	
Bola nutqining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi salbiy va ijobiy muhit omillari. XXI asr taraqqiyotida nutq faoliyatining shakllanishi.....	403
Ro'ziyeva Nozimaxon Oybek qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining ijodkorligini ijtimoiy-pedagogik faoliyatda rivojlantirish texnologiyasi.....	406
Sadikova Dilafuz Xusanovna, Butayeva Gavhar Xudoyorovna	
Fan va tabiatni tanishtirish orqali maktabgacha katta yoshdagi bolalarni rivojlantirish usullari	410
Sh. T. Musulmonova	
15-17 yoshgacha bo'lgan kurashchilarni yillik yuklamalarini taqsimlash	413
Qirgiboyev Shaxbozbek Aslidin o'gli, Xamidjonov Muhammadbobir Ulug'bek o'gli	
Davlat boshqaruvi tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va prognozlash metodologiyasi.....	416
Sotvoldiyev Akbarjon Umidjon o'g'li	
O'smirlar orasida tengdoshlar bosimi va uning psixologik ta'siri	419
Toshpo'latova O'giloy Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarni shaxsiy rivojlantirish.....	422
Turdiyeva Raxima Kurbanovna	
Matnli topshiriqlar vositasida ona tili darslarida o'quvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirish	426
Yulbarsov Ochilbek Obidjon o'g'li, Isayeva Gulnur Shakirjanovna	
Методы исследования сенсомоторных эффектов и внимания у детей дошкольного возраста.....	432
Г. С. Алиходжаева	
Роль театрализованной деятельности в формировании представлений о родине у дошкольников .	436
Г. С. Алиходжаева, У. О. Мамадалиева	
Логическое мышление детей 5–7 лет в вариативном дошкольном образовании: нормативные основания и концептуальная модель	440
Г. Э. Джанпеисова, В. В. Горбунова, Э. З. Убайдуллаева	
O'qitishning maqsad va vazifalarini talabalarning bo'lajak pedagogik faoliyatini modellashtirish sifatida ...	444
Murodova Umida Dilmurodovna	
Развитие прагматической компетенции аудирования с помощью инновационных технологий в обучении немецкому языку.....	449
Саидова Махсудахон Аббасовна	
Развитие профессиональной подготовки будущих воспитателей в системе высшего педагогического образования.....	452
Собирова Пошшаой Эркин кизи	
Современные педагогические концепции и структурные элементы игровых технологий.....	455
Хафизова Машхура Аминовна	
Davolanish ehtiyojiga ega bo'lgan bolalarga tibbiy-psixologik yondashuvlar	458
Po'latxo'jayeva Malika Rustamovna	
Equal Voice in the Classroom: A Gender-Based Approach	463
Gafurova Nodira Ravshanovna	

Matematik tafakkur kompetensiyalarini rivojlantirishda singapur ta'lim modelining innovatsion pedagogik yondashuvlari.....	468
<i>Sanobar Ibragimovna Kenjayeva</i>	
Boshlang'ich sinf mikrodars ishlanmasining texnologik xaritasini yaratish usullari.....	475
<i>Yusupova Gulshiraxan Zinatdinovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	479
<i>Sodiqova Gulbahor G'ofurjon qizi, Abduvohidova Rayhona Nuriddin qizi</i>	
6–7 yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda mantiqiy fikrlashga o'rgatishning ahamiyati	484
<i>Sultonova Sitara Zarif qizi</i>	
Debat texnologiyalari va akademik yozuv ko'nikmalarini rivojlantirish.....	488
<i>Gulamov Shavkat Maxmudovich</i>	
Kognitiv yuk nazariyasi asosida boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'quv jarayonini optimallashtirish	492
<i>G'ulomova Moxinur Inomjon qizi</i>	
Muloqot madaniyati va liderlik ko'nikmalarining shakllanishidagi psixologik-pedagogik omillar	497
<i>Putatova Odinaxon Xamidovna</i>	
Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish pedagogik muammo sifatida	501
<i>Qulmatova Xurshida Abdurahmonovna</i>	
O'quvchilarga algebrani o'qitishning dolzarb masalalari.....	504
<i>Qodirova B., Ibragimov N.</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini takomillashtirish masalalari	509
<i>Axmadjanova Moxiyat Sadriyevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning elektron ta'lim resurslari va innovatsion dasturlar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish.....	513
<i>Sultansaidova Mushtariy Abzalxanovna</i>	
Jo'rg Oruell asarlarida davr va shaxs fojiasi	516
<i>Xatamova Kumush Javxar qizi</i>	
“Tabiiy fanlar” fanini o'qitish texnologiyasini STEAM yondashuvi asosida tuzish metodikasi	519
<i>Imankulov Nurbek Tursunkul o'g'li, Ashirov Shamshidin Annazarovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv faoliyatiga samarali ta'sir etuvchi irodaviy sifatlar	525
<i>Ma'rufjonova Rohila Lutfulla qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida texnik ijodkorlikni shakllantirishning mazmuni va metodikasi	528
<i>Xudaykulova Saida Zakirovna</i>	
Aqli zaiflik va autizm spektri buzilishining klinik-pedagogik farqlari	533
<i>Zakirova Fozilaxon Zafarjon qizi</i>	
STEAM yondashuvi asosida kreativ fikrlashni shakllantirishning didaktik imkoniyatlari.....	538
<i>Erkinov Ozodbek Faxriddin o'g'li</i>	
Neologizmlar – badiiy matnda uslubiy vosita sifatida	540
<i>Ibragimova Shoira Normuminovna</i>	
Nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalar ota-onalarini logopedik korreksion ishiga jalb etish	543
<i>Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Abdullayeva Gulzoda Abdurazzoq qizi</i>	
Rus tili darslarining samaradorligini oshirishda nutqiy kompetensiyani shakllantirishning ilmiy-metodik asoslari.....	546
<i>Jurayeva Nilufar Shovkat qizi</i>	
Autizm spektridagi bolalarda nutqni rivojlantirish uchun sensor integratsiya usullarining ta'sirini o'rganish.....	549
<i>Mo'minova Gulnora Qurvonali qizi</i>	
Yosh taekvondochilarni maxsus mashqlar yordamida kyorugi texnikasini rivojlantirish	552
<i>Sheraliyev Sarvarbek Soxibjon o'g'li</i>	
“Motivatsion yondashuv” hamda “kreativ fikrlash” tushunchalarining mazmun va mohiyati	556
<i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning muloqot madaniyatini rivojlantirishda kompetensiyaviy yondashuvning o'rni	559
<i>Umarova Feruzabonu Bobir qizi</i>	

Ta'lim falsafasining ijtimoiy-madaniy evolyutsiyasi	562
Uzakova Zahroxon Muhammad Zarif qizi	
Fizika ta'limida ijodiy tafakkurni shakllantirishning innovatsion modeli: muammoli ta'lim va interfaol metodlar asosida kompetensiyaviy yondashuv	565
Yusupov Kodirjan Batirovich	
Игровые проекты как средство обучения предлогам английского языка.....	569
Нуратдинова Наргиза Бахтияровна	
Формирование межкультурной коммуникативной компетенции через изучение речевого этикета в цифровой среде (мессенджеры и социальные сети)	572
Юсупова Сохила Сайфиевна	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish.....	575
Shamiyeva Manzura Fayzullayevna	
Pedagogik ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilar valeologik kompetentligini rivojlantirishning mazmuni va mohiyati	579
Sardorxon Quvondiqov	
Pedagogik ta'lim muassasalari bo'lajak o'qituvchilarida integrativ yondashuv – milliy g'urur tuyg'usini rivojlantirish yondashuvi sifatida.....	584
Miraxmedov Fatxulla	
Bolalarni xavfsiz, erkin, o'yinga asoslangan va do'stona muhitda tarbiyalash – muvofiqlashtirishning yangi standartlari.....	590
Mamadaliyeva Dilfuza Baxtiyorovna	
Alisher Navoiyning "Arba'in" asaridagi qit'alarda sahih hadislarining badiiy talqini	595
Nematullayeva Madina Zafarovna	
Umumta'lim maktablarida chizmachilik fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish istiqbollari	598
Xalimov Moxir Karimovich	
Biologiya fanini o'qitishni modernizatsiyalash bo'yicha zamonaviy yondashuvlar.....	603
Axmadjanova Mohiyat Sadriyevna	
Dizariya shakllarining klinik-pedagogik tavsifi	607
Iminjonova Moxichexra Alimardon qizi	
Oliy ta'limda kechki ta'lim talabalarining o'quv faolligini oshirishda faollashtiruvchi interaktiv ma'ruza metodining didaktik strukturasi va pedagogik imkoniyatlari.....	611
Axmedova Zilola Muxtor qizi	
Оптимизация процесса самообразования студентов русской филологии в условиях современного образовательного пространства	617
Азизова Д. А.	
Bo'lajak tarixchilarda tarix falsafasining zamonaviy konsepsiyalariga doir bilimlarni rivojlantirishning amaliy texnologik tizimi.....	622
Anvarjonov Ahrorjon Ahadjon o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mehnatsevarlikka tarbiyalashda pedagogik texnologiyalarning turlari va ularni qo'llash imkoniyatlari.....	625
Xudaybergenova Adolat Usmanovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijtimoiy-axloqiy tarbiyalashda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oilaning hamkorligi.....	629
Jumanova Fotima Uralovna, Azimova Zebxon Tohirovna	
4K yondashuvi asosida dars topshiriqlarini ishlab chiqish.....	635
Boboyeva Nafosat Tulqin qizi	
O'quv-tarbiya jarayonida pedagogik diagnostika.....	639
Xolmatova Ziroatxon Anvarovna	
Raqamli ta'lim muhitida tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishning ahamiyati.....	642
Abdullayeva Ozoda Odiljon qizi	
O'yinchilarning texnik va taktik tayyorgarligi.....	645
Madaminov Oribdjan Nishanbayevich	

Ta'lim jarayonida gamifikatsiya va didaktik o'yinlar orqali metakognitiv kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi.....	648
<i>Xayrullina Parizod Farg'at qizi</i>	
Dual ta'lim sharoitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy kompetentligini baholash mezonlari va monitoring tizimi.....	651
<i>Umurov Zarif Latifboyevich</i>	
Boshlang'ich sinflarda folklor asarlarini aksiologik yondashuv asosida o'qitish metodikasi	660
<i>Aytmuratova Elvira Ersultanovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilari tanqidiy fikrlashining psixologik va pedagogik mohiyati.....	663
<i>Haydarova Kamola Ergashboy qizi</i>	
Differensial ta'limning nazariy-konseptual asoslari.....	667
<i>Rasulova Nozigul Abdivoxid qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy faoliyatga o'rgatishda kreativ shaxsni shakllantirish bo'yicha metodik tavsiyalar	671
<i>Rizoyeva Muslima Raxmonovna</i>	
Информационная компетентность через призму филологии: ключевые факторы формирования ...	679
<i>Хикматов Нодир Назимджанович</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida qadriyatlar tizimini shakllantirishning samarali yo'llari	683
<i>Mamatova Zarena Abduljalilovna</i>	
O'zbekiston va Angliyada pedagogik ta'lim tizimining tarixiy asoslari.....	686
<i>Miramatova Laylo Ravshanjon qizi</i>	
Innovatsion ta'lim muhitida o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	690
<i>Nilufar Xalikova Mirkadirovna</i>	
Badmintonchilarda maxsus chaqqonlik tayyorgarligining o'yin faoliyatiga ta'siri	694
<i>Samadova Uktabar Hasanovna</i>	
<i>Maktab direktorlarining boshqaruv ko'nikmalarini rivojlantirishda sinergetik</i>	
yondashuvning o'рни va ahamiyati	698
<i>Yusupova Dilnoza Fayzullayevna</i>	
Pedagogical Essence of Improving Students' Collaborative Skills Through Multi-Vector Approaches	702
<i>Turemuratova Aziza Begibaevna, Otelbayeva Muhayyo Alisher qizi</i>	
Tasviriy san'at mashg'ulotlarining maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv, estetik va ijodiy rivojlanishiga ta'siri	708
<i>Shaymuradov Taxir Zamanovich</i>	
Oliy ta'limda ma'naviy-ma'rifiy kompetensiyalarni baholash mezonlari: falsafa fanining o'quv jarayoniga integratsiyasi	713
<i>Abdullayev Akmal Nasriddinovich</i>	
Klasterli ta'lim muhitida bo'lajak o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchilarining innovatsion kompetentligini rivojlantirish metodlari.....	717
<i>Abdurahmonov Maqsad Bekjonovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqiy rivojlanishning yetakchi omillari.....	720
<i>Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ sifatlarini oshirish: zamonaviy yechimlar va muammolar	724
<i>Abdusalimova Yulduz Normurod qizi</i>	
Maktablarda sun'iy intellekt asosida xorijiy tillarni o'qitish afzalliklari	728
<i>Altimisheva Iroda Mavlonovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda boshqaruv madaniyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari.....	731
<i>Ashurov Yusuf Alisher o'g'li</i>	
Bolalikni qayta anglash: mariya montessori pedagogik qarashlarining ilmiy asoslari	735
<i>Ismatullayeva Madinabonu Akmaljon qizi</i>	
14-15 yoshli o'quvchilarning jismoniy tarbiya vositalari orqali jismoniy tayyorgarligi samaradorligini oshirish metodi	740
<i>Karimboyev Og'abek Qadamboyevich</i>	

O'zbekiston xalqlarining amaliy san'ati va ma'naviy merosini o'rganish: tarixiy va pedagogik jihatlar	744
Kayumov Erkin Kazakbayevich	
Fizika ta'limida kognitiv texnologiyalar asosida talabalarning mantiqiy va analitik tafakkurini rivojlantirish yo'llari	748
Madumarov Shodonbek Az'amjonovich	
Maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish jarayonlarida pedagogik-psixologik bilimlarning ahamiyati	751
Muratova Shaxnoza Ibatovna	
Yoshlar o'rtasida ijtimoiy hamkorlikni mustahkamlashda pedagogik resurslar va hamkorlik infratuzilmasining ahamiyati	754
Matnazarov O'ktam Latipovich	
Maxsus pedagogika o'qituvchilarining pedagogik va psixologik tayyorgarlik darajasi	757
Oxunov Ilxomjon Abdunabiyeich	
Funksional bog'liqlikni tushunishda vizual-eksperimental metodning samaradorligi	760
Qobilova Nargiza Anvarovna, Shamuratov Zafar Ergashevich	
The Psychological Importance of Emotional Intelligence and Stress Resilience in Increasing Professional Efficiency of Primary School Pedagogues	766
Tajiboyeva Odinakhon	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida mashg'ulotlar jarayoni sifatini monitoring qilish vositasi sifatida	769
Tashbayev Naim Sadikovich	
Axloqiy tafakkur va axloqiy qaror qabul qilish kompetensiyasi tushunchasining pedagogik-psixologik mohiyati	773
Temirova Oydina Muhiddinova	
Oliy ta'lim muassasalarida "Muhandislik kompyuter grafikasi" fanini o'qitishning metodik asoslari va zamonaviy yondashuvlari	776
Xamidov Dilshod Olimjon o'g'li	
Kasbiy ta'lim rahbarlarining individual yondashuv asosida kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmlari ...	780
Yangiboyev Kamol Norboyevich	
Тема экологических проблем как элемент духовно-нравственного воспитания студентов в произведениях Чингиза Айтматова	784
Абдулвохидов Элёр	
Девиантное поведение школьников в образовательной среде: проблемы классификации и гендерные особенности восприятия педагогами	789
Алимжанова Матлюба Юнусовна	
Анализ проблем развития профессиональной иноязычной компетенции по английскому языку у студентов медицинских вузов	793
Исраилова Илона Халитовна	
Психолого-педагогические условия использования изобразительной деятельности как средства стимуляции коммуникативных навыков у воспитанников с синдромом дауна	798
Каримова Регина Шовкатовна	
Методика развития специальной физической подготовленности футболистов 11–12 лет с использованием современного инновационного оборудования	802
Мирзабаев Диёрбек Камилович	
Нейроигра как эффективное средство развития познавательных и регуляторных функций у детей дошкольного возраста	805
Намазбаева Лола Закировна, Маткаримова Шарира Рахимжановна	
Методы и приёмы технологии развития критического мышления в курсе "Общая педагогика": опыт проектирования учебного процесса в вузе	809
Янкина Рано Садыковна	

TASVIRIY SAN'AT MASHG'ULOTLARINING MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA KOGNITIV, ESTETIK VA IJODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI

UDK 373.2.015.31:75

Shaymuradov Taxir Zamanovich

Guliston davlat universiteti,

"Amaliy san'at va dizayn" kafedrası katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada tasviriy san'at mashg'ulotlarining maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv, estetik va ijodiy rivojlanishiga ta'siri ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ranglarni farqlash, shakl va nisbatlarni idrok etish, shuningdek, yorug'–soya munosabatlarini anglash bolalarning vizual idrokini, fazoviy tafakkurini hamda muammoni hal etish qobiliyatini rivojlantiradi. Tasviriy san'at mashg'ulotlarida qo'llaniladigan pedagogik yondashuvlar va muntazam amaliy faoliyat bolalarning ijodiy salohiyatini oshirish, mustaqil fikrlashini rivojlantirish hamda estetik didini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, ota-ona va pedagoglarning qo'llab-quvvatlashi bolalarda ijodiy tashabbusni shakllantirish va rivojlantirishda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, maktabgacha yoshdagi bolalar, ijodiy rivojlanish, kognitiv rivojlanish, estetik did, vizual idrok, pedagogik yondashuv.

Abstract: This article analyzes the influence of fine arts activities on the cognitive, aesthetic, and creative development of preschool children. The results of the study indicate that the ability to distinguish colors, perceive shapes and proportions, and understand the relationships between light and shadow significantly enhances children's visual perception, spatial thinking, and problem-solving abilities. Pedagogical approaches applied in art education, as well as regular participation in creative activities, contribute to the development of children's creative potential, independent thinking, and aesthetic perception. Moreover, the support and encouragement provided by parents and educators play an important role in fostering children's creative initiative and motivation for artistic expression.

Key words: fine arts, preschool children, creative development, cognitive development, aesthetic perception, visual perception, pedagogical approach.

Аннотация: В статье научно анализируется влияние занятий изобразительным искусством на когнитивное, эстетическое и творческое развитие детей дошкольного возраста. Результаты исследования показывают, что различение цветов, восприятие формы и пропорций, а также понимание взаимосвязи света и тени способствуют развитию визуального восприятия, пространственного мышления и способности решать проблемы у детей. Педагогический подход и систематические занятия изобразительным искусством способствуют развитию творческого потенциала детей, формированию эстетического вкуса и навыков самостоятельного мышления. Кроме того, поддержка со стороны родителей и педагогов играет важную роль в формировании и развитии творческой инициативы у детей.

Ключевые слова: изобразительное искусство, дети дошкольного возраста, творческое развитие, когнитивное развитие, эстетический вкус, визуальное восприятие, педагогический подход.

KIRISH

Inson dunyoga kelgan dastlabki lahzalardan boshlab uning sezgi tizimlari, ayniqsa ko'rish analizatori tashqi muhitni anglash va idrok etish jarayonida faol ishtirok eta boshlaydi. Bola asta-sekin ranglarni ajratish, ularni solishtirish hamda atrofdagi predmetlarning shakli va o'lchamlarini farqlashni o'rganadi. Ayniqsa maktabgacha yosh davrida bolalarda rang-barang tasvirlar, yorqin detallar hamda turli vizual stimullarga nisbatan katta qiziqish kuzatiladi. Bu holat bolaning sezgi-idrok tizimi, miya faoliyatining vizual korteks qismi va umumiy kognitiv jarayonlari o'rtasidagi uzviy bog'liqlik bilan izohlanadi ^[1;12]. Ranglarni farqlash, shakl, nisbat va kompozitsiyani sezish qobiliyatining rivojlanishi bolada tasviriy faoliyatga dastlabki moyillikni shakllantiradi. Shu bilan birga, ushbu jarayon estetik didning paydo bo'lishiga, go'zallikni anglash hissining rivojlanishiga hamda ijodiy tafakkur asoslarining shakllanishiga muhim zamin yaratadi.

Pedagogik kuzatishlar va amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, ko'plab bolalar o'zlarining ilk tasviriy tajribalarini qog'ozda emas, balki uy devorlari, stol yuzasi yoki boshqa bevosita yuzalarda ifodalashga intiladilar. Bunday holat bolalarning tasavvur erkinligi, fantaziyasining boyligi hamda dunyoni hech qanday cheklovlarisiz qabul qilish xususiyatini aks ettiradi. Aynan shu jarayonda ota-onalar va pedagoglarning yondashuvi katta ahamiyat kasb etadi. Agar bola "sen rassom bo'lmaysan", "buni chizma" kabi salbiy munosabat yoki tanqidiy iboralar bilan to'qnash kelsa, uning san'atga bo'lgan qiziqishi pasayishi, ichki motivatsiyasi susayishi hamda ijodiy tashabbusi cheklanishi mumkin ^[3:4]. Natijada bola o'z fikrini erkin ifodalashdan tortinadi va tasviriy faoliyatga nisbatan qiziqish asta-sekin kamayadi. Aksincha, qo'llab-quvvatlovchi va rag'batlantiruvchi muhit yaratilganda bolada ijodiy faollik ortadi, mustaqil fikrlash qobiliyati rivojlanadi hamda uning vizual-tasviriy ko'nikmalari barqaror shakllana boshlaydi.

Statistik ma'lumotlar ham maktabgacha yosh davrida bolalarning aksariyati tasviriy faoliyatga yuqori qiziqish bildirishini tasdiqlaydi. Tadqiqotlarga ko'ra, ushbu yosh guruhidagi bolalarning qariyb 80–90 foizi rasm chizish, ranglar bilan tajriba qilish hamda tabiat yoki atrof-muhitdagi obyektlarni tasvirlashga intiladi ^[5:128]. Rasm chizish jarayonida bola nafaqat tasvir yaratadi, balki predmetlar va hodisalar haqida o'z tasavvurini shakllantiradi, ularni ongida modellastiradi va asta-sekin abstrakt fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu jihatdan tasviriy faoliyat bolaning tafakkuri, tasavvuri va idrok jarayonlarini rivojlantiruvchi muhim pedagogik vosita hisoblanadi.

Biroq bolalarning san'atga bo'lgan tabiiy qiziqishi har doim ham barqaror saqlanib qolmaydi. O'sish jarayonida oilaviy muhit, jamiyatdagi stereotip qarashlar, shuningdek, faqat utilitar foydaga yo'naltirilgan qadriyatlar ta'siri natijasida ijodiy faoliyatga e'tibor kamayishi mumkin. Bunday sharoitda bolaning ijodiy erkinligi cheklanadi, tafakkur doirasi torayadi va o'z-o'zini ifodalash imkoniyatlari yetarli darajada rivojlanmay qolishi ehtimoli ortadi.

Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi tasviriy san'at mashg'ulotlarining bolalarning kognitiv, estetik, emotsional hamda ijodiy rivojlanishiga ko'rsatadigan ta'sirini ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilishdan iborat. Shuningdek, pedagogik muhitni to'g'ri tashkil etish hamda ota-onalar tomonidan qo'llab-quvvatlovchi yondashuvni shakllantirish orqali bolalarning ijodiy salohiyatini oshirish imkoniyatlarini o'rganish ham tadqiqotning muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Olingan natijalar bolalar ta'limida tasviriy san'atning ahamiyatini chuqurroq anglashga, shuningdek, ijodiy tafakkur rivojlanishining samarali pedagogik mexanizmlarini aniqlashga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur tadqiqotni amalga oshirish jarayonida bolalarning tasviriy san'atga bo'lgan qiziqishi, ularning ijodiy salohiyati hamda kognitiv rivojlanish darajasini aniqlash maqsadida bir qator ilmiy-pedagogik usullardan foydalanildi. Jumladan, pedagogik kuzatuv metodi orqali bolalarning rasm chizish va boshqa vizual faoliyat turlari jarayonidagi xulq-atvori, ranglarni tanlash uslubi, shakl va nisbatlarni qog'oz yuzasida joylashtirish ko'nikmalari hamda mustaqil ijodiy qaror qabul qilish jarayonining rivojlanish dinamikasi tizimli ravishda qayd etildi. Ushbu kuzatuvlar bolalarning tasviriy faoliyatdagi individual xususiyatlarini aniqlashga va ularning ijodiy tafakkuri qanday shakllanib borayotganini tahlil qilishga imkon berdi. Shuningdek, tadqiqot davomida tahlil va sintez metodlari ham keng qo'llanildi. Mazkur usullar yordamida bolalarning ijodiy faoliyatidagi o'ziga xos jihatlari, ularning tasviriy faoliyatga bo'lgan munosabati va rivojlanish tendensiyalari aniqlanib, ushbu jarayonlarni mavjud nazariy qarashlar bilan solishtirish imkoniyati yaratildi. Natijada bolalarning tasviriy san'atga oid ko'nikmalari va tasavvurlarining shakllanish jarayoni ilmiy-nazariy asosda talqin qilindi.

Bundan tashqari, qiyosiy tahlil usuli bolalarning turli yosh bosqichlari hamda ijtimoiy muhitlarda shakllangan tasviriy faoliyatini o'zaro taqqoslash imkonini berdi. Ushbu tahlil orqali san'at pedagogikasiga oid nazariy qarashlar, jumladan, shakl, nisbat, yorug'-soya, kompozitsiya va harakat qonuniyatlariga amal qilish zarurati chuqurroq o'rganildi. Vizual estetika tamoyillari hamda tasviriy san'atda kompozitsion uyg'unlikni ta'minlovchi omillar ilmiy manbalar asosida tahlil qilindi.

Tadqiqot davomida tarixiy manbalar hamda mashhur rassom va pedagoglarning amaliy tajribalariga ham murojaat qilindi. Masalan, rus rassomi va pedagogi D. N. Kardovskiy tasviriy faoliyat bilan shug'ullanuvchi shaxs shakl, nisbat, yorug'lik va predmetlarning tabiiy xususiyatlarini ifodalovchi qonuniyatlarga qat'iy rioya qilishi zarurligini ta'kidlagan ^[7:3]. Uning fikriga ko'ra, tasviriy san'atda muvaffaqiyatga erishish uchun nazariy bilimlar bilan bir qatorda muntazam amaliy mashg'ulotlar ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, tarixiy manbalarda yosh ijodkor Odoardo Fioletti haqida qiziqarli ma'lumotlar uchraydi. U Venedik shahrida ta'lim olayotgan davrida mashhur rassom Tintoretto tomonidan berilgan "Chiz va yana chiz" degan maslahatga amal qilgan. Bu misol ijodiy mahoratni rivojlantirishda muntazam mashq, izlanish va sabr-toqatning naqadar muhim ekanini ko'rsatadi ^[2:45]. Bunday tajribalar tasviriy san'at ko'nikmalari asta-sekinlik bilan, bosqichma-bosqich shakllanishini va uzluksiz amaliy faoliyat orqali takomillashishini tasdiqlaydi.

Tadqiqot davomida qo'llanilgan ushbu metodlar orqali to'plangan ma'lumotlar ishning metodologik asosini tashkil etdi. Ular bolalarning san'at faoliyatidagi xatti-harakatlarini ilmiy jihatdan tahlil qilish, ularning ijodiy salohiyati hamda kognitiv rivojlanish darajasini baholash imkonini berdi. Shu bilan birga, mazkur metodologik yondashuv bolalarning vizual ijodiy faoliyatidagi individual xususiyatlarni aniqlash, shuningdek, ta'lim jarayonida qo'llanilishi mumkin bo'lgan samarali pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish uchun muhim amaliy tavsiyalar berishga xizmat qildi.

Bundan tashqari, pedagogik kuzatuv va qiyosiy tahlil natijalari bolalarning ijodiy faolligi hamda estetik didining shakllanishi ko'plab omillarga – yosh davri xususiyatlari, oilaviy muhit, tarbiyaviy yondashuv va ta'lim muassasalarida tashkil etilgan amaliy mashg'ulotlarga bevosita bog'liq ekanini ko'rsatdi. Ushbu omillarni chuqur o'rganish va ilmiy asosda tahlil qilish bolalarda tasviriy san'atga bo'lgan qiziqishni rivojlantirish hamda ularning ijodiy tafakkurini shakllantirishda muhim nazariy va amaliy xulosalar chiqarish imkonini yaratadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'tkazilgan tadqiqot natijalari tasviriy san'at mashg'ulotlari bolalarning vizual idrokini rivojlantirishda muhim pedagogik vosita ekanini ko'rsatdi. Xususan, bunday mashg'ulotlar bolalarda ranglarni farqlash, shakllarni aniqlash va ularni o'zaro uyg'un holda tasvirlash ko'nikmalarining shakllanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Ranglarni ongli ravishda tanlash, ularni kompozitsion jihatdan moslashtirish hamda turli rang uyg'unliklarini yaratish jarayoni vizual tafakkurni faollashtiradi, estetik didni rivojlantiradi va tasviriy tafakkur bilan bir qatorda analitik fikrlash qobiliyatini ham mustahkamlaydi ^[6:65]. Shu jihatdan tasviriy faoliyat bolalarning sezgi-idrok tizimini boyitib, ularning ijodiy tafakkurini shakllantirishda samarali vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Masalan, bolalarning qo'llarini bo'yog'ga botirib, qog'oz yoki boshqa yuzalarda turli shakllar va tasvirlar yaratishi sensor-motor koordinatsiyaning rivojlanishiga yordam beradi. Bunday faoliyat jarayonida bola qo'l harakati, rang va shakl o'rtasidagi bog'liqlikni his qiladi hamda real tasvir va fantaziya elementlarini birlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Natijada bolalarda tasavvur kengayadi, ijodiy yondashuv shakllanadi va muammolarga noodatiy yechim topish qobiliyati rivojlanadi ^[4:2]. Bundan tashqari, shakl va nisbatlarni to'g'ri joylashtirish, kompozitsion elementlar o'rtasidagi uyg'unlikni saqlash hamda rang muvozanatini anglash bolalarda fazoviy tafakkur va fazoviy muvozanat hissining shakllanishiga xizmat qiladi. Bu esa, o'z navbatida, ularning matematik va mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini qo'llab-quvvatlaydi hamda analitik tafakkurni rivojlantiradi ^[5:129].

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, bolalar tasviriy san'at mashg'ulotlariga muntazam jalb etilganda, ular nafaqat vizual idrok va estetik didni rivojlantiradi, balki muammoni hal etish, mustaqil fikr bildirish hamda qaror qabul qilish ko'nikmalarini ham sezilarli darajada mustahkamlaydi. Ayniqsa, ijodiy faoliyat jarayonida bolalar mustaqil ravishda rang tanlash, kompozitsiyaning shakllantirish va tasviriy yechimlar topish orqali o'z ijodiy salohiyatini namoyon etish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Pedagogik yondashuv natijalari ham muhim xulosalarni ko'rsatdi. Tadqiqot davomida ijobiy va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratilgan guruhlarda bolalarning ijodiy faolligi, tashabbuskorligi va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyati yuqori darajada ekanligi aniqlandi. Aksincha, haddan tashqari nazorat, keskin tanqid yoki salbiy baholash bolalarda ijodiy tashabbusning pasayishiga va tasviriy faoliyatga qiziqishning susayishiga olib kelishi mumkin ^[8:6]. Shu sababli ota-onalar va pedagoglarning rag'batlantiruvchi hamda qo'llab-quvvatlovchi munosabati bolalarning san'atga bo'lgan qiziqishini rivojlantirish va ularning ijodiy salohiyatini to'liq namoyon etishida muhim omil hisoblanadi. Shuningdek, amaliy mashg'ulotlarning muntazamligi ham muhim pedagogik omil sifatida e'tirof etildi ^[13]. Ijodiy ko'nikmalarni rivojlantirishda doimiy mashq va izchil faoliyat katta ahamiyatga ega. Masalan, tarixiy manbalarda keltirilishicha, yosh rassom Odoardo Fiolettiga mashhur rassom Tintoretto tomonidan berilgan "Chiz va yana chiz" degan maslahat ijodiy mehnatning uzluksizligi va muntazam mashqning ustuvorligini ifodalaydi ^[2:45]. Bu misol tasviriy san'at ko'nikmalarining bosqichma-bosqich rivojlanishini va ijodiy mahoratning muntazam mashg'ulotlar orqali takomillashib borishini tasdiqlaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, bolalar doimiy ravishda tasviriy san'at mashg'ulotlarida qatnashganida, ularning vizual ko'nikmalari, kompozitsion tafakkuri hamda ijodiy mustaqilligi sezilarli darajada rivojlanadi. Bundan tashqari, tasviriy san'at mashg'ulotlari bolalarning estetik didini boyitadi, hissiy intellektini rivojlantiradi va madaniy merosga nisbatan hurmat tuyg'usini shakllantiradi. San'at asarlari bilan tanishish jarayonida bolalar go'zallikni anglash, tarixiy va madaniy qadriyatlarni tushunish hamda tabiat va atrof-muhitga nisbatan estetik munosabat bildirish ko'nikmalarini egallaydi. Bu esa ularning shaxsiy dunyoqarashini kengaytiradi, ijtimoiy va madaniy ko'nikmalarini boyitadi ^[11:219].

Umuman olganda, olib borilgan tadqiqot natijalari tasviriy san'at mashg'ulotlari bolalarning nafaqat vizual va estetik rivojlanishiga, balki kognitiv, emotsional va ijodiy rivojlanishiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Bolalarning ranglar, shakllar, nisbatlar va yorug'-soya munosabatlarini anglash qobiliyati, fazoviy tafakkuri hamda mustaqil ijodiy qarorlar qabul qilish ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlangan. Shu bilan birga, to'g'ri tashkil etilgan pedagogik yondashuv va muntazam amaliy mashg'ulotlar bolalarning ijodiy salohiyatini to'liq namoyon etish va rivojlantirishda hal qiluvchi omil sifatida namoyon bo'ladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari tasviriy san'at mashg'ulotlari bolalarning rivojlanish jarayonida ko'p qirrali pedagogik ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. Xususan, ushbu faoliyat turi bolalarning nafaqat vizual idrokini va estetik tasavvurini, balki umumiy kognitiv rivojlanishini ham sezilarli darajada qo'llab-quvvatlaydi. Ranglar, shakllar va nisbatlarni idrok etish jarayoni miya faoliyatining tahliliy hamda sintezlovchi mexanizmlarini faollashtirib, muammolarni hal etish, mustaqil qaror qabul qilish va ijodiy yechimlar topish kabi muhim intellektual ko'nikmalarning shakllanishiga yordam beradi ^[6:65]. Shu bilan birga, bolalar tasviriy san'at asarlari, vizual materiallar hamda turli badiiy namunalar bilan tanishish orqali go'zallikni anglash va uni qadrlashni o'rganadilar. Bu jarayon ularning madaniy va tarixiy merosni tushunishiga, shuningdek, estetik didi hamda shaxsiy dunyo-qarashining shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Natijada bolalarda san'at va madaniyatga nisbatan qiziqish ortib, ularning ijtimoiy va madaniy kompetensiyalari ham boyib boradi ^[11:219].

Muhokama jarayonida olingan ma'lumotlar pedagogik yondashuv bolalarning ijodiy salohiyatini shakllantirishda hal qiluvchi omillardan biri ekanligini ko'rsatdi. Rag'batlantiruvchi va qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhiti mavjud bo'lgan guruhlarda bolalarning san'atga bo'lgan qiziqishi yuqori darajada saqlanib qoladi, ular o'z fikrini erkin ifodalashga va mustaqil ijodiy qarorlar qabul qilishga intiladilar. Aksincha, haddan tashqari nazorat, salbiy baholash yoki ijodiy faoliyatga qo'yilgan cheklovlar bolalarda tashabbusning pasayishiga hamda tasviriy faoliyatga bo'lgan qiziqishning susayishiga olib kelishi mumkin ^[8:6]. Shu sababli ota-onalar va pedagoglarning pedagogik pozitsiyasi bolalar faoliyatining samaradorligini belgilovchi muhim strategik omil sifatida namoyon bo'ladi.

Tadqiqot jarayonida amaliy mashg'ulotlarning muntazamligi ham alohida ahamiyatga ega ekanligi aniqlandi. Tasviriy faoliyat bilan doimiy shug'ullanish bolalarning badiiy ko'nikmalarini mustahkamlaydi va ularning ijodiy tafakkurini izchil rivojlantiradi. Masalan, tarixiy manbalarda yosh rassom Odoardo Fiolettiga mashhur rassom Tintoretto tomonidan berilgan "Chiz va yana chiz" degan maslahat ijodiy mehnatning uzluksizligi va muntazam mashqning zarurligini yaqqol ifodalaydi ^[2:45].

Tadqiqot natijalari ham shuni tasdiqladiki, tizimli ravishda tashkil etilgan amaliy mashg'ulotlar bolalarning vizual idrokini, kompozitsion tafakkurini hamda ijodiy mustaqilligini sezilarli darajada oshiradi.

Shuningdek, tasviriy san'at mashg'ulotlari bolalarning estetik didini rivojlantirish bilan bir qatorda ularning hissiy intellektini ham boyitadi. Ranglar, shakllar va kompozitsiyalar bilan ishlash jarayonida bolalar rang uyg'unligini his qilish, shakllar muvozanatini anglash va yorug'-soya effektlarini tushunishni o'rganadilar. Bu esa tasviriy tafakkur jarayonlarini yanada boyitib, ijodiy qarorlar qabul qilish qobiliyatini mustahkamlaydi ^[7:4].

Natijalarni chuqur tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, bolalarning tasviriy san'at faoliyatidagi muvaffaqiyati ularning kognitiv, emotsional hamda ijtimoiy rivojlanishi bilan uzviy bog'liqdir ^[10:4]. Shu sababli ta'lim jarayonida tasviriy san'at mashg'ulotlarini tizimli va metodik jihatdan to'g'ri tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagogik yondashuvni optimallashtirish, bolalarda ijodiy rag'batni kuchaytirish hamda amaliy faoliyatni muntazam yo'lga qo'yish ularning shaxsiy va ijodiy salohiyatini to'liq namoyon etishiga yordam beradi ^[12:439]. Shuningdek, zamonaviy pedagogik va innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali bolalarning individual qobiliyatlarini aniqlash va rivojlantirish imkoniyatlari yanada kengayadi.

Umuman olganda, olib borilgan muhokama va tahlillar tasviriy san'at bolalarda ijodiy erkinlikni shakllantirish, mustaqil qaror qabul qilish hamda vizual-tasviriy tafakkurni rivojlantirishda muhim pedagogik vosita ekanligini tasdiqlaydi. Ranglar, shakllar, nisbatlar va yorug'-soya munosabatlarini anglash jarayoni bolalarning fazoviy tafakkuri va tasviriy ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantiradi. Shu bilan birga, to'g'ri tashkil etilgan pedagogik yondashuv va muntazam amaliy mashg'ulotlar bolalarning ijodiy salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarishda muhim rol o'ynaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari tasviriy san'at mashg'ulotlarining bolalarning ijodiy, kognitiv va estetik rivojlanishida hal qiluvchi rol o'ynashini tasdiqlaydi ^[5:129]. Bolalar maktabgacha yoshdan boshlab ranglarni ajratish, shakl va nisbatlarni idrok etish, yorug'-soya munosabatlarini tushunish kabi vizual ko'nikmalarni shakllantiradi. Shu jarayonlar ularning fazoviy tafakkuri, mantiqiy fikrlash qobiliyati va muammoni hal etish ko'nikmalarini mustahkamlaydi ^[6:65]. Tasviriy san'at bolalarda mustaqil ijodiy qaror qabul qilishni rag'batlantiradi, fantaziyani rivojlantiradi va san'atga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Pedagogik va ota-ona yondashuvi bunda muhim ahamiyatga ega: rag'batlantiruvchi, qo'llab-quvvatlovchi muhit bolalarning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi, aksincha, cheklovlar va salbiy baholar ijodiy tashabbusning pasayishiga olib keladi ^[3:7; 8:6]. Shu nuqtai nazardan, san'at mashg'ulotlarini tashkil etishda ijobiy pedagogik muhit yaratish zarur ^[9].

Amaliy mashg'ulotlarning muntazamligi va tizimliliigi bolalarning tasviriy ko'nikmalarini sezilarli darajada oshiradi. Masalan, yosh rassom Odoardo Fiolettiga Tintoretto tomonidan berilgan "Chiz va yana chiz" degan maslahat ijodiy mehnat va muntazam mashqning ustuvorligini ta'kidlaydi ^[2:45]. Shu asosda, bolalar muntazam

ravishda san'at mashg'ulotlarida ishtirok etishi ularning vizual idrokini, kompozitsion tafakkurini va ijodiy mustaqilligini sezilarli darajada oshiradi.

Bundan tashqari, tasviriy san'at bolalarda estetik didni rivojlantiradi, hissiy intellektni oshiradi, tabiat va atrof-muhitni anglash qobiliyatini shakllantiradi, madaniy va tarixiy merosni qadrlashni o'rgatadi. Shu orqali bolalar shaxsiy dunyoqarashini kengaytiradi, ijtimoiy ko'nikmalarini boyitadi va ijodiy tafakkur darajasini oshiradi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, tasviriy san'at mashg'ulotlarini tizimli va innovatsion pedagogik yondashuv bilan uyg'unlashtirish bolalarning ijodiy, kognitiv va estetik rivojlanishini maksimal darajada qo'llab-quvvatlaydi. Shuning uchun ota-onalar va pedagoglar san'at mashg'ulotlarida rag'batlantiruvchi, erkin va ijodiy jihatdan qulay muhit yaratishi, bolalarning mustaqil fikrlash va ijodiy tashabbusini rag'batlantirishi lozim. Natijada bolalar nafaqat san'atni qadrlashni o'rganadi, balki go'zallikni his etish, estetik didni rivojlantirish va boy madaniy-hissiy tajribaga ega bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, tasviriy san'at ularning shaxsiy va ijtimoiy tafakkurini kengaytiradi, ijodiy mustaqillikni rivojlantiradi va kelajakda murakkab vazifalarni ijodiy yondashuv orqali hal qilish qobiliyatini shakllantiradi.

Umuman olganda, tasviriy san'at bolalarning shaxsiy, kognitiv va estetik rivojlanishida muhim vosita bo'lib, ularning ijodiy salohiyatini ochish, mustaqil qaror qabul qilish va erkin tafakkurini rag'batlantirishda beqiyos ahamiyatga ega. Shu sababli pedagoglar va ota-onalar bolalarni san'atga jalb qilishda qo'llab-quvvatlovchi va ijodiy jihatdan qulay muhit yaratishga intilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Vasari G. (1996). The Lives of the Most Excellent Painters, Sculptors, and Architects. Dover Publications.
2. Yusupova Shoxista Alimjanovna. (2025, октябрь 21). Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishda kompozitsiyaning pedagogik ahamiyati. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17407745>.
3. Nusharov Bobir Bolbekovich. (2025, октябрь 23). O'zbekiston yoshlarini milliy madaniyat va san'at orqali tarbiyalash istiqbollari. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17421764>.
4. Jumaboev N. P. The Moral, Aesthetic And Ecological Views Of The Eastern Intellectuals About Education Issues.
5. Ibadullaeva, Zarifa, and Nabi Jumaboev. "Uzbek National Art And Its Schools." Журнал академических исследований нового Узбекистана 2.2 (2025): 127-130.
6. Pardaboevich, Jumaboev N., et al. "The Main Tasks of Fine ARTS in the Educational Process." International Journal on Orange Technologies, vol. 3, no. 5, 2021, pp. 64-67.
7. Pardaboevich, Jumaboev Nabi. "Development Of Creative Competencies As The Foundation Of Professional Growth For Visual Arts Teachers. Zenodo." 2025,
8. Zamanovich S. T. The Role Of Fine Arts Classes In Developing Creative Potential In Children //Shokh Library. – 2025. – T. 1. – №. 13.
9. Yorlaqova Malika Ahmad qizi/Jumaboyev Nabi Pardaboyevich. (2025). Sirdaryo viloyatining dehqonchilik hayoti zamonaviy o'zbek tasviriy san'atida badiiy talqin etilishi. iqro indexing, 18(01), 1058-1061. <https://worldlyjournals.com/index.php/IFX/article/view/16470>.
10. Xusnidin o'g'li, Xatamjonov Islombek, and Jumaboyev Nabi Pardaboyevich. "Kompozitsiya fanida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning ilmiy-nazariy asoslari." Conference Of Innovative Horizons In Science & Engineering. Vol. 1. No. 2. 2025.
11. Pardaboevich, Jumaboyev Nabi. "The Application Of Eastern Philosophical Aesthetic Concepts In Artistic Education And Their Interpretation In Pedagogical Research." Pedagogik islohotlar va ularning yechimlari 14.01 (2025): 218-222.
12. Alikulovich B. A. Development of Professional Competence of the Pedagogue through Visual Means //American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157). – 2023. – T. 1. – C. 438-442.
13. Babadjanov A. X. Tasviriy san'at va fiziognomika fan integratsiyasi: portret janri misolida //Inter education & global study. – 2025. – №. 3. – C. 369-378.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №3(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.